

'unter deutscher Führung an die germanische Völkergemeinschaft mit eigener Sprache und Kultur dieser Völker, nicht aber daran dass etwa Norwegen, Schweden, Dänemark, Holland und eventuell weitere Gebiete wirtschaftlich, militärisch oder aussenpolitisch tun und machen können was sie wollen. Wie dann diese germanische Welt in 50 oder 100 Jahren aussehen wird, das kann man nicht wissen, wohl aber ahnen: sie führt am Ende zum grossgermanischen Staat, wie wir vorher zum grossdeutschen Reich gekommen sind.'¹

Himmlers opvatting was, dat men zonder dralen, integendeel: zeer bewust, zeer systematisch, in de 'staten' die bezet waren, de 'levende volkskrachten' moest opsporen, versterken en bundelen die midden in de militaire worsteling de grondslag zouden gaan leggen voor die 'germanische Völkergemeinschaft' – waarbij het natuurlijk verstandig was, de woorden 'unter deutscher Führung' alleen tegenover uit Duitsers bestaande auditoria te gebruiken. Het was een visie die in de SS (waar men in de eerste plaats 'Duits' voelde, dacht en handelde) veelal gezien werd als een van de vele eigenaardigheden van de *Reichsführer* die men met tolerante onverschilligheid over zich heen moest laten gaan – maar die visie had voor een deel van de 'intellectuelen' in die kring haar aantrekkelijke kanten, en zeker ook voor een van oorsprong *Grenzdeutscher* als Seyss-Inquart. Die visie vergde óók, dat de *Höhere SS- und Polizeiführer* in landen als Noorwegen en Nederland niet alleen een politietak kregen, maar ook en tegelijk een politieke opdracht: de voorbereiding van de 'Germaanse volkerengemeenschap'. In Noorwegen werd de toekomstige ontwikkeling die Himmler voor de geest stond, al aangegeven door het feit dat het gezagsgebied van de aan Terboven toegevoegde *Höhere SS- und Polizeiführer* aangeduid werd als de 'Oberabschnitt Nord', terwijl het uit Noren (en Denen) te vormen *Waffen-SS*-regiment dat in april '40 opgericht werd, de naam 'Nordland' kreeg; Rauters territorium kreeg de aanduiding 'Oberabschnitt Nord-West' en het corresponderende *Waffen-SS*-regiment zou 'Westland' heten. Men ziet: de termen 'Noorwegen' en 'Nederland' waren verdwenen. Dat was opzet.

Nederland werd door Himmler beschouwd als een 'Land reinblütiger Germanen'² en de taak die een Seyss-Inquart en een Rauter daar te verrichten hadden, was volgens hem geen andere dan om (wij citeren een brief van Himmler aan de *Reichskommissar*) 'neun Millionen germanisch-niederdeutscher Menschen die Jahrhunderte lang dem Deutschtum entfremdet wurden, mit fester und

¹ Aantekeningen voor een toespraak op 28 nov. 1940, aangehaald door H. D. Loock: *Quisling, Rosenberg und Terboven*, p. 270. ² 'Richtlinien zur Gewinnung holländischer Freiwilligen', 24 juni 1940 (BDC, 2334-35).